

ZPRAVODAJ

J I H O Č E S K Ý C H B O T A N I K Ů

Roč. V.

P r o s i n e c 1964.

Čís. 2.

(20)

Dne 17. prosince 1964 náhle zemřel

Univ. prof. PhDr. František A. N O V Á K

předseda a čestný člen Československé botanické společnosti. Zemřelý byl vynikajícím vědcem v oboru botaniky a přispěl k jejímu rozvoji nejen u nás, ale i v zahraničí. Československá botanická společnost v něm ztrácí zasloužilého dlouholetého pracovníka.

Zpráva z výroční členské schůze Jihočeské pobočky Čs. botanické společnosti v Čes. Budějovicích.

Dne 29. listopadu 1964 se konala v přírodovědecké pracovně Jihočeského muzea v Čes. Budějovicích výroční členská schůze, které se zúčastnilo 19 pracovníků (28 %) a 16 se omluvilo. O průběhu jednání podáváme všem členům a spolupracovníkům stručnou zprávu.

Po uvítání přítomných předsedou R. Kurkou seznámil pak jednatel V. Chán účastníky schůze s činností pobočky za uplynulé období. Hlavní činností bylo opět mapování a příprava několika druhů pro vydávání Fytogeografického atlasu jižních Čech. Ve dnech 5.-10. července 1964 byl uspořádán v Sušici ústředím ČSBS floristický kurz pro pracovníky všech poboček. Členové Jihočeské pobočky aktivně pomáhali při jeho organizování.

S botanickým oddělením Národního muzea v Praze spolupracovalo i v letošním roce několik pracovníků pobočky při sběru rostlin určených k výměně se zahraničními ústavy.

Počátkem roku 1964 shromáždila pobočka herbářový materiál od rodu Salix, Hieracium, Achillea, Thymus, Euphrasia, Vicia a Lathyrus a společně odeslala na revizi specialistům.

Výbor pobočky udržoval styk se všemi pobočkami v Čechách i na Moravě a vyměňoval si s nimi informační materiál. Dale byla navázána spolupráce s Poradním sborem Chráněné krajinné oblasti Šumavy.

V letošním roce bylo zatím vydáno pouze jedno číslo Zpravodaje. Výbor pobočky se sešel v uplynulém období dvakrát. K 29. listopadu 1964 měla pobočka celkem 69 členů, z toho je 38 členy Společnosti.

Po diskusi ke zprávě byla zvolena volební komise (Jan Hartl, St. Kučera), která pak řídila volby. Voleb, které byly provedeny tajným hlasováním, se zúčastnilo 19 přítomných a 15 pracovníků zaslalo kandidátku poštou. Voleb se tedy zúčastnilo celkem 34 pracovníků, tj. 50 %. Obsazení funkcí ve výboru zůstalo stejné jako v minulém roce.

Po volbách seznámil pak přítomné dr. S. Hejný s plánem geobotanického výzkumu jižních Čech. Plán má dvě etapy. Prvá, která má skončit v roce 1967, bude mít za úkol shromáždit základní poznatky floristicko-fytogeografické (fyto geograf. členění, vymezení pánví, hrubé rozšíření druhů, migrační cesty atd.) a fytoocenologické (zjištění společenstev, srovnání pánví, společenstva rybníčních nádrží apod.). Druhá etapa bude probíhat v letech 1968-1971. Hlavní motiv této etapy bude funkce vodního režimu a jeho vliv na složení společenstev. Geobotanický výzkum jižních Čech budou provádět pracovníci Botanického ústavu CSAV. Počítá se však též s účastí členů pobočky.

Po přednášce informoval pak účastníky schůze Jiří Ebenhöhn (za nepřítomného inž. F. Šimu) o úkolech a plánech Poradního sboru CHKOŠ.

Po polední přestávce následovala pak přednáška dr. J. Houřka o významu fytogeografického mapování pro zjišťování klimatických změn v 19. a 20. století. Po diskusi byla výroční schůze ukončena.

V. C h á n

RŮZNÉ ZPRÁVY

Šumava chráněnou krajinnou oblastí.

Jak už bylo na loňské výroční schůzi oznámeno, připravovalo se vyhlášení chráněné krajinné oblasti na Šumavě. Vyhláškou ministerstva školství a kultury č. 53855/63 - V/2 z 27. 12. 1963 byla tato oblast vyhlášena. Podrobnému popisu této oblasti bylo věnováno celé 5. číslo letošního ročníku časopisu Ochrana přírody, na které čtenáře odkazujeme.

Koncem září 1964 byla v Českých Budějovicích ustavující schůze Poradního sboru Chráněné krajinné oblasti, který do vytvoření správy oblasti (po vzoru správy TANAPU a Krkonošského nár. parku) bude společně s Krajskými středisky pa. péče a ochrany přírody dbát na zachovávání statutu oblasti a vyřizovat běžnou agendu a ctázky CHKOS.

Předsedou Poradního sboru je náš člen inž. František Šíma, odborný asistent Vysoké školy zemědělské v Č. Budějovicích. Tajemníkem Sboru je pracovník Kraj. střediska ochrany přírody v Č. Budějovicích ing. Václav Polák. Z botaniků jsou dále v Poradním sboru : Josef Vaněček, Jaroslav Moravec C.Sc., Jan Štěpán, Miloš Hostička, Jaromír Sofron, Josef Šálek, zastupující vesměs svá pracoviště.

V rámci Poradního sboru bylo vytvořeno několik pracovních skupin, z nichž se činnosti Jihočeské pobočky ČSBS bezprostředně dotýká skupina pro koordinaci vědy a výzkumu. Jejími členy jsou z naší pobočky Josef Vaněček a Jaroslav Moravec C.Sc.

Pracovní náplní poradního sboru v nejbližším období bude především základní inventarizace přírody, zvláštností a zajímavostí flory a fauny, aktivní ochrana přírody, zřízení 2 terénních výzkumných stanic pro soustavný výzkum Šumavy, vybudování sítě strážců Chráněné krajinné oblasti a všestranná propagace oblasti.

Upozorňujeme všechny členy na skutečnost existence Chráněné oblasti a současně doporučujeme všem aktivní spolupráci na kterémkoli useku, zejména na vědecko-výzkumném a aktivní ochrany přírody. V příštím roce budou již všem zájemcům o opravdovou výzkumnou činnost k dispozici terénní stanice v Hamrech u Hojsovy Stráže a v Dobré u Lenory.

Všechny dotazy, informace, připomínky apod. adresujte přímo na předsedu (inž. František Šíma, Bezručova 141, Hluboká nad Vltavou, okr. Čes. Budějovice), nebo na tajemníka (inž. Václav Polák, Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody, České Budějovice - Výstaviště).

Jan Š t ě p á n

Floristický kurz v Sušici.

Pražské vedení ČSBS uspořádalo ve dnech 5. - 10. července 1964 floristický kurz v Sušici. Do kurzu se přihlásilo celkem 28 účastníků ze všech českých poboček a 1 pracovník z pobočky Severomoravské. Nejpočetněji byla zastoupena pobočka Jihočeská (12 členů). Z Prahy byli přítomni : tajemník ČSBS A. Morávek, instruktoři kurzu : Dr. F. Mladý, Dr. J. Houfek a prom. biolog Vl. Skalický. Účastníci kurzu byli ubytováni v hotelu Svatobor v Sušici.

Vedle teoretického školení byly podnikány denně exkurze buď dílčí a nebo společné. Společné exkurze byly dvě : do vápencové oblasti severně od Sušice a pak celodenní exkurze do území Rokyta-Tříjezerní slat-Rybářská slat-Modrava. Jinak byli účastníci rozděleni do tří skupin, které prozkoumaly prostory : Sušice-Hrádek u Sušice-Kolinec-Velhartice-Petrovice-Sušice; Sušice-Žižkův vrch-Záluží-Podmokly-Žichovice; vápence v okolí Nezdic a Ostružna; Kašperské Hory-Reckerberg-Popelní hora-Nicov.

I když je Sušicko poměrně slušně floristicky prozkoumáno, přece se našlo dosti nových lokalit u vzácnějších druhů (ku př. *Lycopodium alpinum*, *Lilium bulbiferum*) a i nové druhy pro celou oblast (*Carex Michellii*, *Microstylis monophyllos*).

Krása Šumavy a Předšumaví a pěkné počasí, které kurzu přálo, uspokojilo jistě i toho nejnáročnějšího účastníka.

Josef V a n ě ě k .

FLORISTICKÝ VÝZKUM JIŽNÍCH ČECH

Počínaje tímto číslem rozšiřujeme Zpravodaj o novou část nazvanou " Floristický výzkum jižních Čech ". V této části budeme uveřejňovat krátké floristické zprávy týkající se květeny jižních Čech. Žádáme všechny naše členy a spolupracovníky o zasílání příspěvků. Rukopisy psané strojem zasílejte na adresu redaktora.

Dr. Rudolf S l a b a :

Příspěvek k rozšíření *Chamaebuxus alpestris* SPACH na území východně od Vitavy.

Při botanizování v okolí Milevska našel jsem v letošním roce nové lokality zimostrázku alpinského, které jsou dosti vzdáleny

od východního břehu Vltavy (až 11 km). Nalezené lokality posouvají zatím známou hranici rozšíření tohoto druhu v oblasti Milevska (Moravec J. : Příspěvek k rozšíření *Chamaebuxus alpestris* SPACH. v jihozápadních Čechách. - Preslia 33 : 375-385, 1961) dále na východ.

1. Hrejkovice - borový lesík S od kóty 501 m VJV od obce.
2. Branice - vrch Obora (kóta 570,3 m) ZSZ od obce, borový les na V svahu.
3. Branice - vrch Obora (kóta 570,3 m) ZSZ od obce, borový les na J svahu.
4. Stehlovice - vrch (kóta 531 m) ZSZ od obce, borový les na JZ svahu.
5. Slabčice - borový les zvaný Sušice (kóta 501 m) ZSZ od obce.
6. Nemějice - vrch zvaný Tábor (kóta 510 m) J od obce, borový les na V svahu.

Na všech uvedených lokalitách se vyskytuje *Chamaebuxus alpestris* na silikátovém podkladu ve výšce 480-500 m n.m.

ORGANIZAČNÍ ZPRÁVY

V příštím roce budou vydány první listy Fytogeografického atlasu jižních Čech. Bude na nich zachyceno rozšíření druhů : *Anemone silvestris* (sasanka lesní), *Anemone ranunculoides* (sasanka pryskyřníkovitá), *Pulsatilla vernalis* (koniklec jarní) a *Ranunculus lingua* (pryskyřník veliký). Žádáme všechny naše členy a spolupracovníky, kteří znají lokality uvedených druhů a chtějí by je publikovat v atlasu, aby nejpozději do 15. ledna 1965 zaslali popis lokalit jednateli pobočky.

NOVINKY V SYSTEMATICE

Komplex *Myosotis palustris* v jižních Čechách.

Kolektivní druh *Myosotis palustris* (L.) Nathh. s. l. je velmi složitým komplexem četných morfologických typů, jež jsou z hlediska taxonomického velmi nestejnocenné. Vedle typů charakteru ekomorfóz existují v něm typy charakteru individuální variability (jež se mohou vegetativně množit jako klony), tak i taxonomicky cenné typy; význačné vedle výrazných morfologických znaků též určitým rozšířením a ekologií. Přes určité úspěchy v taxonomii pomměnek tohoto okruhu v poslední době zůstává zde ještě mnoho otázek nedořešených; jejich konečné řešení bude vyžadovat pravděpodobně použití metod experimentální taxonomie. Jako podklad pro tento výzkum musí nutně být dostatečně známo rozšíření jednotlivých taxonů tohoto okruhu. I když studium materiálu větších herbářových sbírek z našeho státního území ukazuje již určité závislosti geografické a ekologické, projevuje se nutnost dalšího podrobného terénního výzkumu. Pro tento účel zmiňuji dále nejdůležitější taxony okruhu M. p. v jižních Čechách s uvedením jejich rozlišovacích znaků (základních a pomocných) i jejich dosud známého rozšíření.

Zástupce okruhu M. p. poznáme od ostatních našich pomměnek snadno podle charakteru odění kalicha, jež je tvořeno pouze jediným typem chlupů (chlupy přitisklé); pro ostatní naše pomměny je v odění kalicha charakteristický výskyt přimísených odstálých háčkovitých chlupů, vyskytujících se v různém množství alespoň při spodině kališní trubky. Pro pojednávaný okruh jsou charakteristické i obdobné ekologické nárocky, projevující se výskytem na vlhkých stanovištích (okraje vod, prameniště, vlhké louky a pod.).

Ze sledovaného okruhu se v jižních Čechách (stejně jako v celé ČSSR) vyskytují 4 základní taxony, které je možno v taxonomické klasifikaci chápat jako druhy. Pro jejich určování uvádím následující určovací klíč, v němž po základních určovacích znacích jsou za pomlčkou uváděny další doplňující a pomocné rozlišovací znaky.

- 1 a) Kalichy rozdělené do 1/2; čnělka kratičká, zdaleka nedosahující konce zubů kališních. - Stonek oblý nebo nanejvýš nevýrazně hranatý, šťavnatý; květenství na spodině mnohdy s listy; dolní květy dlouze stopkaté, často sehnuté; koruny oboupohlavných květů 3-5 mm v průměru; chlupy na stonku a listech přitisklé, svými špičkami směřující k vrcholku stonku nebo listu *M. caespitosa* K.F. Schultz
- b) Kalichy rozdělené \pm do 1/3; čnělka téměř zdělí, zdělí nebo delší než kališní zuby. - Stonek slabě až křídlatě hranatý; květenství na spodině bezlisté 2

- 2 a) Dolní část hlavního stonku chlupatá rovnovážně odstálými chlupy. - Koruny oboupohlavných květů 6-10 mm v průměru; chlupy na rubu listů směřují svými špičkami k vrcholku listu M. palustris (L.) Nathh.
- b) Hlavní stoněk drsný těsně přitisklými chlupy nebo chlupatý poněkud odstálými chlupy směřujícími v dolní části stonku alespoň zčásti ke spodině stonku. - Koruny oboupohlavných květů 3-8 mm v průměru 3
- 3 a) Chlupy na rubu dolních listů směřují svými špičkami ke spodině listu. - Stoněk hluboce brázditý (až křídlatě hranatý), často nápadně lesklý; koruny obojakých květů 4-8 mm v průměru; alespoň některé chlupy v dolní části hlavního stonku směřují svými špičkami ke spodině stonku ...M. nemorosa Bess.
- b) Chlupy na rubu všech listů směřují svými špičkami k vrcholku listu. - Stoněk jen slabě hranatý; koruny oboupohlavných květů 3-7 mm v průměru; všechny chlupy na ložyze směřují svými špičkami k vrcholku stonkuM. laxiflora Reichenb.

Z hlediska ekologického vyhranění je zvláště význačný druh M. caespitosa, jenž se vyskytuje, obvykle na obnažených dnech vodních nádrží, a to v nižších polohách území (vyjimečně až v podhůří). M. nemorosa se vyskytuje zpravidla na vlhkých loukách a na lesních prameništích, od pahorkatiny do hor; ve vyšších polohách území je převládajícím nebo jediným zastoupeným taxonem tohoto druhu. M. laxiflora se nejčastěji vyskytuje u vod, spíše v nižších polohách, i když jednotlivě zasahuje až do hor. Ekologické nároky právě M. palustris s. s. nejsou mi vzhledem k jejímu vzácnému výskytu zatím známy; pravděpodobně se vyskytuje podobně jako M. laxiflora hlavně u vod.

Rozšíření zmíněných druhů v ČSSR není pochopitelně dosud dostatečně dobře známo. Nejvzácnějším typem v celém státě i v jižních Čechách se zdá být podle dosavadních zkušeností právě M. palustris s. s., již znám z jižních Čech zatím pouze z okolí Blatné. M. laxiflora je ze zástupců probíraného okruhu na našem státním území asi nejhojnější taxon, rostoucí v celé ČSSR od nejnižších poloh až do hor; v jižních Čechách je dosti hojně roztroušená, snad s výjimkou vyšších poloh Šumavy a Českomoravské vysočiny, kde je asi nahrazena druhem M. nemorosa. Podle dostupného herbářového materiálu se zdá být v jižních Čechách nejhojněji zastoupeným druhem tohoto okruhu M. nemorosa, jež je novou rostlinou československé květeny; dosud nebyl tento druh z území ČSSR v naší literatuře vůbec zmíněn. M. nemorosa je zastoupena na větší části našeho státního území (s výjimkou teplých nižších poloh) na mnohých lokalitách s centrem výskytu ve vyšších polohách; její výskyt zasahuje i nad lesní hranici (Krkonose, Tatry). Tento druh se vyskytuje od Slavkovského lesa, Šumavy a Krkonos až po Vysoké a Belanské Tatry a Branisko. V jižní části Čech je mi tento druh znám z většího počtu lokalit na Šumavě (např. v okolí Železné Rudy, Vimperka, Lipna), z jihočeských pánví a přilehlých území (Zbušovská blata,

okolí Č. Budějovic, Třeboňsko) a Českomoravské vysočiny (např. Humpolecko). Lze říci, že o rozšíření druhu *M. caespitosa* v ČSSR panují v základních příručkách o květeně ČSSR (Dostál 1950, 1954, 1958) přes pozornost věnovanou tomuto druhu již v dřívější době Čelakovským a Dominem naprosto nepřávné představy. Tento druh je podle mých zkušeností rozšířen spíše v nižších polohách, nanejvýš stoupá do podhůří. V jižních Čechách je *M. caespitosa* z celého našeho státního území vůbec nejhojněji zastoupena, a to díky velkému množství příhodných stanovišť. Výskyt tohoto druhu je mi znám z Jindřichohradecka, Třebońska, Českobudějovicka, Strakonicka a Blatenska.

Vedle těchto 4 základních typů studovaného okruhu je nutno upozornit ještě na některé dosud nejasné typy, stojící jakoby uprostřed mezi jednotlivými členy tohoto okruhu (snad hybridního původu), a pak dále na dosud některé taxonomicky nejasné typy (např. rostliny s velmi dlouhými čnělkami, značně přečnívajícími konce kališních zubů; rostliny s dlouze plazivými kořenujícími lodyhami; rostliny *M. nemorosa* s oděním tvořeným dlouhými odstálými měkkými nebo naopak krátkými přitisklými tuhými chlupy; atd). Tento typům musí být věnována při dalším výzkumu pečlivá pozornost. Na závěr je nutno ještě upozornit, že se u zástupců studovaného okruhu vedle rostlin s květy normálně oboupohlavnými vyskytují též rostliny s květy jen samičími (s neuplně vyvinutými prašníky), jež jsou vždy podstatně menší než květy oboupohlavné. Rostliny v dolejší části úplně lysé (mnohdy ekomorfozy) jsou velmi obtížně určitelné a doporučuje se proto hned při jejich sběru vyhledat na lokalitě rostliny s dobře vyvinutým oděním spodních částí rostliny.

Dokladový materiál zástupců tohoto okruhu velmi rád sběratelům určím, případně zreviduji.

Josef Holub, C. Sc.,

Botanický ústav ČSAV,

Průhonice u Prahy - Zámek.

V Z P O M Í N Á M E

Dne 29. listopadu letošního roku uplynulo 130 let od narození velkého českého botanika - prof. dr. Ladislava Č E L A K O V S K É H O , který se narodil roku 1834 v Praze jako syn básníka Františka Ladislava Čelakovského. Jeho mládí nebylo radostné, protože otec byl v té době zbaven redaktorství Pražských novin i učitelství na univerzitě. Roku 1841 byl povolán básník Čelakovský za profesora slavistiky na univerzitu do Vratislavi, kam jej doprovázel také jeho syn. Zde absolvoval Ladislav Čelakovský 4. třídy katolického gymnasia a zajímavé přednášky profesora Dittricha vzbudily v něm zájem o botaniku. S otcem konal pak botanické výlety do okolí Vratislavi a založil si herbář. Roku 1848 přesídlil s otcem zpět do Prahy, který byl povolán na pražskou univerzitu jako profesor slavistiky. Básník Čelakovský zde zemřel 5. srpna 1852. Jeho syna se ujal slavný fyziolog prof. Jan Evangelista Purkyně. Po absolvování českého Akademického gymnasia vstoupil Čelakovský na filosofickou fakultu pražské univerzity, chtěl se věnovati středoškolské profesuře. Po skončení studií suploval nějakou dobu v Chomutově na tamnějším gymnasiu, načež roku 1860 se stal kustosem botanických sbírek při pražském zemském Museu. Čelakovský rád přijal toto místo a věnoval se horlivě svěřeným sbírkám. Především vědecky urovnal botanický materiál, založil český herbář a odhodlal se zpracovati květenu Království českého. Podnikl sám velmi mnoho botanických výletů a uveřejnil v rozmanitých časopisech kratší přípravné články. Roku 1863 se stal doktorem filosofie a roku 1866 habilitoval se pro botaniku na české technice v Praze. Roku 1871 jmenován mimořádným a roku 1880 řádným profesorem botaniky na ještě nerozdělené pražské univerzitě. Po jejím rozdělení přešel na univerzitu českou a obdržel skromný botanický ustav. Teprve roku 1899 byla zřízena česká botanická zahrada z dolní části bývalé společenské zahrady Na Sloupi a postaven nový botanický ustav. Avšak Čelakovský se přestěhoval do bytu při novém ustavu již těžce nemocen. Před tím byl dvakrát operován na šedý zákal, jednou na rakovinu a poslední léta svého života trpěl těžkou nemocí, které dne 24. listopadu 1902 podlehl, stár 68 let.

Od roku 1860 zaujímal Čelakovský význačné postavení v českém botanickém životě. Byl v té době nejznamenitějším českým přírodopzycem, jehož jméno bylo daleko za hranicemi známo jako jméno neúnavného badatele a přírodovědeckého myslitele. Jeho vědecká činnost se vztahuje především na floristiku a morfologii.

Výsledky svých pečlivých floristických studií uveřejnil v Archivu pro přírodovědecké prozkoumání Čech ve velkém čtyřsvazkovém spise Prodromus květeny české, který vyšel v letech 1869-1883.

Toto dílo, přestože je Čelakovský považoval jen za práci předběžnou, podrželo svoji cenu až dodnes. Předností jeho je stejnoměrné zpracování celé české květeny, vědecké popisy a široké pojímání druhů. Za nedostatek dlužno pokládati neúplné zužitkování nálezů a prací starších sběratelů a botaniků, jakož i zanedbávání poměrů fytogeografických, čímž trpí hlavně zeměpisné rozšíření, uvedené u jednotlivých druhů. V období 1881-1893 vydával pak Čelakovský doplňky k Prodromu s názvem Resultate der botanischen Durchforschung Böhmens, které obsahují velmi četné a důležité nálezy i kritická studia o českých rostlinách. Nesmírně bohatý materiál rostlin, který Čelakovský zpracoval především ve 4. díle Prodromu, jakož i ve zmíněných doplncích, snesla s velikou pílí, horlivostí a láskou celá řada sběratelů. Z jižních Čech spolupracovali s Čelakovským především prof. dr. Josef V e l e n o v s k ý prof. Josef D ě d e č e k , František M a r d e t s c h l ä g e r Th. dr. František J e c h l , Antonín R u n d e n s t e i n e r a četní jiní.

Pro širší vrstvy vydal Čelakovský Analytickou květenu Čech, Moravy a Slezska, která vyšla v prvním vydání zahrnujícím pouze Čechy roku 1879, v druhém roku 1887 a ve třetím a posledním roku 1897.

Dnes, kdy organizujeme nový floristický výzkum, musí nám být prof. dr. Ladislav Č e l a k o v s k ý vzorem neobyčejně pilného a svědomitého pracovníka, který přes všechny těžké nemoce, jež ho stíhaly, neúnavně vědecky pracoval. S úctou skláníme se proto před jeho památkou.

Použitá literatura :

- Prof. dr. Karel Domin : Květena Čech, Praha 1916-1917
Prof. dr. B. Němec : K stému výročí narození prof. dra Ladislava Čelakovského. Věda přírodní, roč. 15, p. 289-295, Praha 1934. Z téhož časopisu použita i fotografie.
Dr. Lad. Vinikláš : Vývoj české přírodovědy, Praha 1931.

Výbor Jihočeské pobočky ČSBS děkuje svým členům a spolupracovníkům za pomoc v uplynulém roce a přeje všem do příštího roku 1965 hodně zdraví a osobního štěstí.

ZPRAVODAJ jihočeských botaniků. - Vydává : Jihočeská pobočka Čs. botanické společnosti v Čes. Budějovicích pouze pro potřebu svých členů a spolupracovníků. Řídí redakční rada : M. Rivola a J. Štěpán, redaktor : V. Chán, Strakonice-867/I. Články a dotazy týkající se obsahu zasílejte na adresu redaktora.
Rozmnožují : ČZM Strakonice. Počet výtisků : 120. Papír I d 70 A4.
Toto číslo vyšlo 29. prosince 1964.